

Спешъл Олимпикс
България

ProSport
foundation

Предизвикателства пред закрилата на правата на децата в спорта

Д-р Христо Христов

Спешъл Олимпикс
България

ProSport
foundation

Вдъхновението:

на 08 ноември 2017 в Брюксел Съвместна декларация за защита на правата на децата в спорта между Европейските социални партньори в спортния сектор - UNI EUROPE, World Players Association (Световната асоциация на състезателите) и EASE (Европейска асоциация на работодателите в областта на спорта), от инициативата на УНИЦЕФ за защита на децата от насилие в спорта, от Консенсуса на Международния олимпийски комитет за развитието на младите спортисти и Консенсуса на Международния олимпийски комитет за превенция на злоупотребата и тормоза (в неинцидентното насилие) в спорта,

Спешъл Олимпикс
България

ProSport
foundation

Правна рамка:

- Конвенцията на ООН за правата на детето;
- Принципите на УНИЦЕФ за правата на децата и бизнеса;
- Хартата за физическата активност, физическото възпитание и спорта на ЮНЕСКО;
- Ръководните принципи на ООН за бизнеса и правата на човека, включително посочените там международно признати права на човека;
- Европейската конвенция за правата на човека;
- Европейската социална харта;
- Закона за закрила на детето.

Спешъл Олимпикс
България

ProSport
foundation

ОСНОВАНИЯТА:

- Правата на децата изискват особена закрила;
- Всяко дете трябва да се ползва със специална защита и възможности за игра и отдых и да се развива пълноценно в условията на зачитане на неговата свобода и достойнство;
- Най-добрият интерес на детето е водещият принцип при участието на децата в спорта като спортисти и доброволци;
- Възрастните, които отговарят за спортни дейности, включващи деца, са отговорни за създаването на безопасна среда и следва вземат мерки, където има специфични проблеми, свързани с благосъстоянието на децата.

Спешъл Олимпикс
България

ProSport
foundation

- **Съвместната декларация за правата на децата в спорта от 05.12.2018**
 - Спешъл Олимпикс България (2017)
 - Българския съюз за физическа култура и спорт (2017)
 - Българска федерация по тенис (2017)
 - Българска федерация по баскетбол (2018)
 - Българска параолимпийска асоциация (2018)

Спешъл Олимпикс
България

ProSport
foundation

Всяко дете има право свободно да упражнява спорт и да бъде доброволец в спорта по приобщаващ, адаптиран и безопасен начин и правата му да бъдат гарантирани, упражнявани и защитени.

Спешъл Олимпикс
България

ProSport
foundation

- В спорта следва да се прилага всеобхватно подходът за правата на детето с цел създаване на позитивна спортна среда, в която децата се уважават и където техният глас се изслушва и взема под внимание при развитието на техния спортен опит, благосъстояние и постижения.

Спешъл Олимпикс
България

ProSport
foundation

- да промотираме, защитаваме, уважаваме и създаваме механизми за упражняване на правата на децата, включително като развиваме информираността и разбирането на съдържанието на правата на детето съгласно стандартите и принципите на ООН, Международната организация на труд, УНИЦЕФ и ЮНЕСКО, на Съвета на Европа, ЕС, МОК и на българското законодателство и да прилагаме тези стандарти и принципи в спорт
- да предотвратяваме всякакви форми на тормоз, нараняване, насилие или злоупотреба с деца в спорта, включително като осигурим въвеждането на проактивни мерки като процедури за докладване и мерки по отношение на опасности, свързани с детето, надлежна проверка и оценка и управление на риска;

Спешъл Олимпикс
България

ProSport
foundation

- да въведем и прилагаме етични правила, правила за поведение и политики за закрила на детето с цел гарантиране, защита, уважение и упражняване на правата на децата в спорта;
- при установяване на рискове за правата на детето или пропуски в защитата на правата на детето, да предприемаме мерки, за да се гарантира, че тези рискове са управлявани или премахнати или, когато е необходимо, ще осигурим достъп до ефективни средства за защита;
- да наблюдаваме, оценяваме и да се учим от нашия опит за защита на правата на детето в спорта; и да приемем вътрешни актове, за да изпълним нашите ангажименти, поети в настоящата декларация.

Спешъл Олимпикс
България

ProSport
foundation

ПРИОРИТЕТНИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА ЗАКРИЛАТА НА ПРАВАТА НА ДЕЦАТА В СПОРТА:

- **Първа област:** Гарантиране на спазването и упражняването на човешките и трудови права на детето. Без ограничение, това изисква всички възрастни, работещи с деца, да бъдат отговорни за гарантирането и осигуряването на правата на децата по време на тези дейности;
- **Втора област:** Осигуряване на безопасна среда за децата, включително спортисти и доброволци в спорта, в съответствие със стандарти и принципите на ООН, МОТ, УНИЦЕФ и ЮНЕСКО, Съвета на Европа и ЕС, МОК и българското законодателство.

ПРИОРИТЕТНИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА ЗАКРИЛАТА НА ПРАВАТА НА ДЕЦАТА В СПОРТА:

- **Трета област:** Въвеждане на надеждни политики и процедури за наемане и обучение на треньори, лични инструктори, агенти, персонал на клуба и други служители, работници и длъжностни лица, които работят с деца в областта на спорта, включително чрез:
 - въвеждане на клаузи в договорите, които изискват спазване на стандарти и принципите на ООН, МОТ, УНИЦЕФ и ЮНЕСКО, Съвета на Европа и ЕС, МОК и българското законодателство, включително приложимите вътрешни правила, кодекси и политики, чрез които се прилагат стандарти и принципи; и
 - внедряване и поддържане на ефективна система за лицензиране, която включва минимални изисквания, като специфични умения, обучение, проверка на съдимост и психологическа оценка.

Спешъл Олимпикс
България

ProSport
foundation

ПРИОРИТЕТНИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА ЗАКРИЛАТА НА ПРАВАТА НА ДЕЦАТА В СПОРТА:

- **Четвърт област:** Насърчаване на спортните клубове и техните ръководства да осигуряват среда за общо образование, подходяща за децата-спортисти и доброволци в спорта, за да се гарантира, че те могат да упражняват правото си на образование и да развиват пълноценно своята личност, таланти и способности.
- **Пета област:** Насърчаване спортните клубове да осигуряват адаптирани тренировъчни програми за децата – спортисти и работни планове за децата-доброволци в спорта, като ги информират за техните права, рисковете и опасностите, свързани със спортната кариера, важността на образованието, етиката в спорта, кибер-тормоз, новите технологии, социални медии и необходимостта от здравословно и балансирано хранене и начин на живот, както и ролята, която спортът може да играе в постигането на целите на ООН за устойчиво развитие.

Спешъл Олимпикс
България

ProSport
foundation

ПРИОРИТЕТНИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА ЗАКРИЛАТА НА ПРАВАТА НА ДЕЦАТА В СПОРТА:

- **Пета област:** Насърчаване спортните клубове да осигуряват адаптирани тренировъчни програми за децата – спортисти и работни планове за децата-доброволци в спорта, като ги информират за техните права, рисковете и опасностите, свързани със спортната кариера, важността на образованието, етиката в спорта, кибер-тормоз, новите технологии, социални медии и необходимостта от здравословно и балансирано хранене и начин на живот, както и ролята, която спортът може да играе в постигането на целите на ООН за устойчиво развитие.

ФОКУС:

- подкрепа за развитието на пълния потенциал на децата, участващи в спорта като спортисти и доброволци;
- основните човешки права като правото на семеен живот, образование, неприкосновеност на личния живот, здраве,
- баланс между благосъстояние и трудова кариера (за децата, навършили трудоспособна възраст),
- правото на информиране и консултиране да бъдат гарантирани на всички деца в спорта.